

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТЭС

2025 VI

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

www.1212.mn

АГУУЛГА

	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, 2021-2025 он	3
	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, дүүргээр	3
I	Эрүүл мэнд	5
II	Нийгмийн даатгал	8
III	Нийгмийн халамж	11
IV	Гэмт хэрэг	12
V	Дүүргийн төсөв	15
VI	Хэрэглээний үнэ	18
VII	Хөдөө аж ахуй	22
VIII	Цаг уур, агаарын бохирдол, аюулт үзэгдэл	24
IX	Захиргааны мэдээ	26

ХҮСНЭГТ 1.

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт		Хэмжих нэгж	2021 I-VI	2022 I-VI	2023 I-VI	2024 I-VI	2025 I-VI
Шинээр төрсөн хүүхэд		Хүн	2 446 ↑5.0	2 219 ↓9.3	2 561 ↑15.4	2 306 ↓10.0	2 232 ↓3.2
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид		Хүн	12 614 ↑22.3**	24 599 ↑1.9**	1 300 ↓94.7	1 048 ↓19.4	3 045 ↑2.9**
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг		Тоо	891 ↑0.4	1 444 ↑62.1	1 825 ↑26.4	2 302 ↑26.1	3 122 ↑35.6
Хэрэглээний үнийн индекс, (сарын өөрчлөлт)		Хувь	0.5 ↑0.6	2.9 ↑2.4	1.0 ↓1.9	0.7 ↓0.3	0.3 ↓0.4
Гадаад валютын нэрлэсэн ханш (сарын дундаж)	Доллар (АНУ)	Төгрөг	2 850 ↑2.4	3 041 ↑6.7	3 438 ↑13.1	3 381 ↓1.7	3 580.7 ↑5.9
	Юань (БНХАУ)	Төгрөг	437.0 ↑11.2	473.0 ↑8.2	479.0 ↑1.3	465.1 ↓2.9	498.1 ↑7.1
	Рубль (ОХУ)	Төгрөг	37.0 ↑0.8	38.0 ↑2.7	41.0 ↑7.9	39.9 ↓2.7	45.7 ↑14.5
Дүүргийн төсвийн орлого		Тэрбум төгрөг	90.2 ↑72.9	170.1 ↑88.6	300.9 ↑76.9	418.3 ↑39.0	446.9 ↑6.8
Дүүргийн төсвийн зарлага		Тэрбум төгрөг	51.8 ↑5.0	90.4 ↑74.5	271.9 ↑30*	448.5 ↑65.0	400.9 ↓10.6
Агаарын дундаж температур		°C	14.8	17.1	17.3	16.1	10.9

ХҮСНЭГТ 2.

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2024 I-VI						2025 I-VI					
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага			Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	349	Баянгол	8 578	Налайх	59	357	Баянгол	8 797	Налайх	59		
			Чингэлтэй	1 526	Багануур	47		Чингэлтэй	1 490	Багануур	47		
			Сүхбаатар	679	Багахангай	32		Сүхбаатар	688	Багахангай	32		
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	13	Багахангай	22	Баянзүрх	8	15	Багануур	17	Баянгол	10		
			Багануур	19	Сүхбаатар	3		Налайх	16	Хан-Уул	9		
			Баянгол	13	Налайх	3		Сүхбаатар	15	Багахангай	-		
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	60	Баянзүрх	65	Багануур	41	131	Баянзүрх	144	Сонгино-хайрхан	89		
			Сүхбаатар	52	Сонгино-хайрхан	39		Хан-Уул	115	Налайх	39		
			Баянгол	47	Багахангай	14		Баянгол	107	Багахангай	36		
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	78	Баянзүрх	124	Багахангай	88	102	Баянзүрх	144	Багахангай	100		
			Сонгино-хайрхан	113	Налайх	87		Сонгино-хайрхан	123	Налайх	95		
			Баянгол	103	Багануур	34		Чингэлтэй	117	Багануур	40		
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	132	Сүхбаатар	217	Сонгино-хайрхан	82	174	Сүхбаатар	300	Багануур	104		
			Чингэлтэй	161	Багануур	58		Чингэлтэй	248	Налайх	57		
			Баянгол	146	Багахангай	41		Баянгол	206	Багахангай	32		

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V, VI, VII ... г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

- гүйцэтгэл байхгүй
- * урьдчилсан гүйцэтгэл
- ** дахин

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Та цахим хэлбэрээр үзэж буй тохиолдолд тухайн салбарын логог дарж дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүснэгтээр MS-Excel хэлбэрээр татан авах боломжтой.

/Жич: Интернэтэд холбогдсон байх ёстой/

V. Та өөрийн гар утаснаас QR code уншуулагч аппликейшн ашиглан тухайн салбарын хавсралт хүснэгтийг MS-Excel хэлбэрээр татан авч үзэх боломжтой.

/Жич: Интернэтэд холбогдсон байх ёстой/

IV. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ

мянга	=1000
сая	=10 ⁶
тэрум	=10 ⁹
их наяд	=10 ¹²
мян	мянга
%	хувь
мм	миллиметр
см	сантиметр
дм	дециметр
м	метр
км	километр
м ²	метр квадрат
дм ²	дециметр квадрат
км ²	километр квадрат
м ³	метр куб
га	гектар
мл	миллилитр
л	литр
г	грамм
кг	килограмм
цн	центнер
т	тонн
Вт	ватт
кВт.ц	киловатт цаг
кал	калори
ккал	килокалори
Гкал	гигакалори(=10 ⁹ калори)
с	секунд
мин	минут
мкг/м ³	микрограмм метр куб
м/с	метр секунд
ш	ширхэг
х.д.х	хэвлэлийн даралтат хуудас

МЭДЭЭЛЭЛ

МЭДЭЭЛЭЛ, ОЙ САНАМЖ

ЭРҮҮЛ МЭНД

2025 оны эхний 6 сард 2223 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 58(2.5%) төрөлтөөр буурсан байна.

Дүүргийн хэмжээнд 2025 оны эхний 6 сард 2223 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 58 (2.5%) төрөлтөөр буурсан байна. 2025 оны эхний 6

дугаар сард эхийн эндэгдэл 1 гарсан бол нялхсын эндэгдэл 5 хүүхдээр, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2 хүүхдээр буурсан байна.

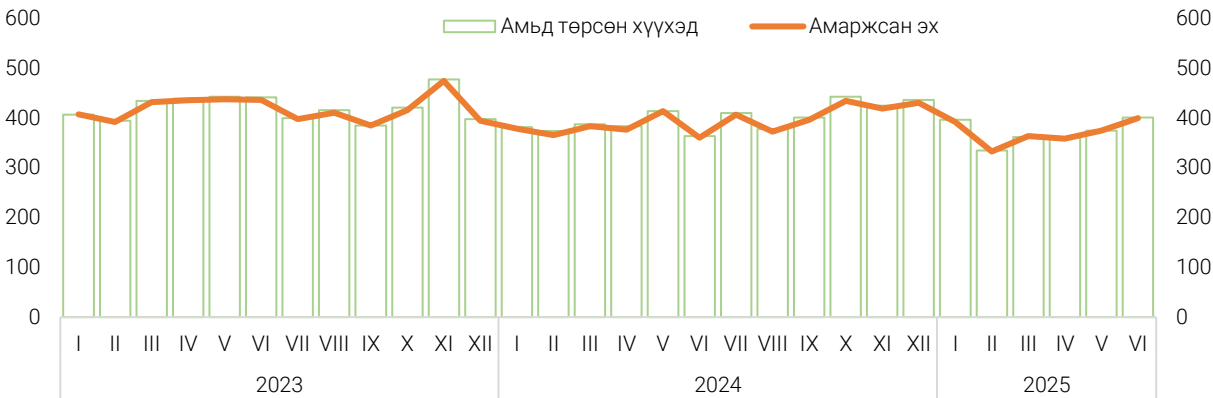
ХҮСНЭГТ 3.

ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, жил бүрийн эхний 6 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2023 I-VI	2024 I-VI	2025 I-VI	Өөрчлөлт %
Амаржсан эхийн тоо	2 543	2 281	2 223	-2.5
Амьд төрсөн хүүхэд	2 561	2 306	2 232	-3.2
Эхийн эндэгдэл	1	0	1	-
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	21	25	20	-20.0
1-5 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	3	4	2	-50.0

ЗУРАГ 1.

АМАРЖСАН ЭХ, АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД

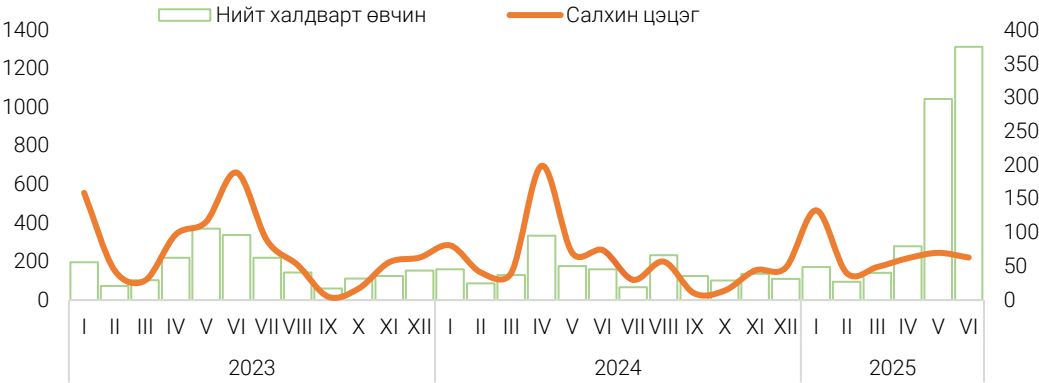
Дүүргийн хэмжээнд 2025 оны эхний 6 дугаар сарын байдлаар 3045 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 1997 (190.5%) хүнээр , 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 72.4 продицмилээр өссөн байна. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 13.7

хувийг салхин цэцэг, 2.5 хувийг гар хөл, амны өвчин, 1.6 хувийг цусан суулга, 2.3 хувийг шинээр илэрсэн сүрьеэ, 1.6 хувийг тэмбүү, 1.1 хувийг заг хүйтэн, 61.7 хувийг улаан бурхан, 15.5 хувийг бусад өвчнөөр өвчлөгчид тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 4. ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, жил бүрийн эхний 6 сарын эцэст

Төрөл	Хэмжих нэгж	2023 I-VI	2024 I-VI	2025 I-VI	Өөрчлөлт	
					тоо/нэгж хувь	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	тоо	1 300	1 048	3 045	1 997	2.9**
	10000 хүнд	58.0	42.2	114.6	72.4	
Үүнээс:						
Вируст гепатит	тоо	9	8	15	7	87.5
	10000 хүнд	0.5	0.3	0.6	0.3	
Цусан суулга	тоо	61	76	50	-26	-34.2
	10000 хүнд	2.7	3.1	1.9	-1.2	
Улаан эсэргэнэ	тоо	73	46	35	-11	-23.9
	10000 хүнд	3.3	1.9	1.3	-0.6	
Сальмонеллөз	тоо	9	15	11	-4	26.7
	10000 хүнд	0.4	0.6	0.4	-0.2	
Салхин цэцэг	тоо	634	505	417	-88	-17.4
	10000 хүнд	28.3	20.3	15.7	-4.6	
Гахайн хавдар	тоо	4	20	5	-15	-75.0
	10000 хүнд	0.2	0.8	0.2	-0.6	
Ёлом	тоо	3	7	6	-1	-14.3
	10000 хүнд	0.1	0.3	0.2	-0.1	
Гар хөл, амны өвчин	тоо	312	146	77	-69	-47.3
	10000 хүнд	13.9	5.9	2.9	-3.0	
Тэмбүү	тоо	56	64	50	-14	-21.9
	10000 хүнд	2.5	2.6	1.9	-0.7	
Заг хүйтэн	тоо	26	34	33	-1	-2.9
	10000 хүнд	1.2	1.4	1.2	-0.2	
Трихомониаз	тоо	4	5	2	-3	-60.0
	10000 хүнд	0.2	0.2	0.1	-0.1	
Сүрьеэ	тоо	94	93	69	-24	-25.8
	10000 хүнд	4.2	3.7	2.6	-1.1	
Улаан бурхан	тоо	0	0	1879	1879	100.0
	10000 хүнд	0.0	0.0	70.7	70.7	
Коронавирус – (Covid 19)	тоо	0	1	0	-1	-
	10000 хүнд	0.0	0.0	0.0	-	
Бусад	тоо	15	28	396	368	14.1**
	10000 хүнд	0.6	1.0	14.9	13.9	

ЗУРАГ 2. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД

Ойлголт, тодорхойлолт:

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

Хан-Уул дүүргийн нийгмийн даатгалын орлого 319 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 2.8 хувиар илүү бүрдсэн байна

2025 оны эхний 6 дугаар сард дүүргийн нийгмийн даатгалын сангийн нийт орлого 319.5 тэрбум төгрөг болж төлөвлөснөөс 8.8 (2.8%) тэрбум төгрөгөөр илүү бүрдсэн байна.

Орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийн хувийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 50.7 нэгж хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

ХҮСНЭГТ 5.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, сан тус бүрээр, 2025 оны эхний VI сард

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө		Гүйцэтгэл		Биелэлт	
	2024 I-VI	2025 I-VI	2024 I-VI	2025 I-VI	Хувь	
Нийт дүн	322 580.3	310 683.7	168189	319514.8	-47.9	2.8
Тэтгэврийн даатгалын сангийн орлого	274 355.8	262 772.4	145405.2	263 678.1	-47.0	0.3
Тэтгэмжийн сангийн орлого	23 423.5	23 599.1	11 722.6	28 032.4	-50	18.8
ҮОМШӨ-ний даатгалын орлого	15 848.2	15 240.6	1 326.8	17 847.1	-91.6	17.1
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого	8 951.9	9 071.6	9 733.5	9 957.2	8.7	9.8
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого	0.9	0	0.9	0	0	0

Тайлбар: ҮОМШӨ-Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин

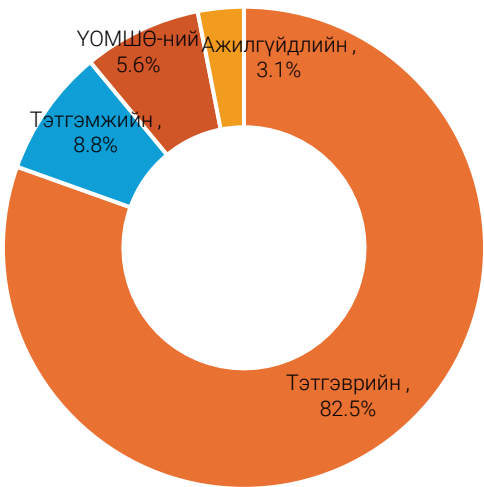
Эх үүсвэр: Хан-Уул дүүргийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс

Даатгалын санд хуримтлуулсан нийт шимтгэлийн орлогын 82.5 хувийг тэтгэврийн даатгалын санд, 8.8 хувийг тэтгэмжийн

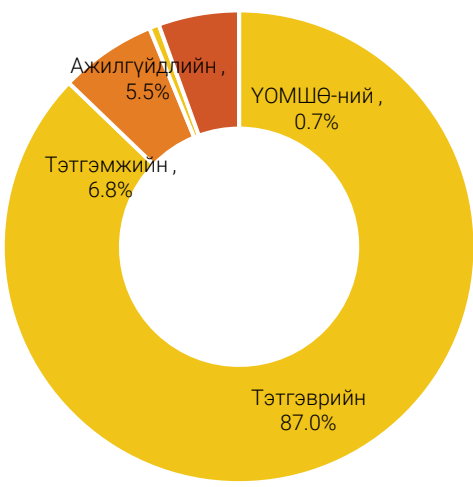
даатгалын санд, 5.6 хувийг ҮОМШӨ-ний даатгалын санд, 3.1 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого тус тус эзэлж байна.

ЗУРАГ 3.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГЫН БҮТЭЦ, хувиар

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ, хувиар

Тэтгэврийн даатгалын сангаас өндөр насны тэтгэвэр авагч 22939 хүнд 140.4 тэрбум төгрөгийг, тахир дутуугийн тэтгэвэр авагч 3444 хүнд 13.4 тэрбум төгрөгийг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагч 1111 хүнд 4.4 тэрбум төгрөгийг, цэргийн тэтгэвэр авагч 1608 хүнд 15.2 тэрбум төгрөгийг тус тус олгосон байна.

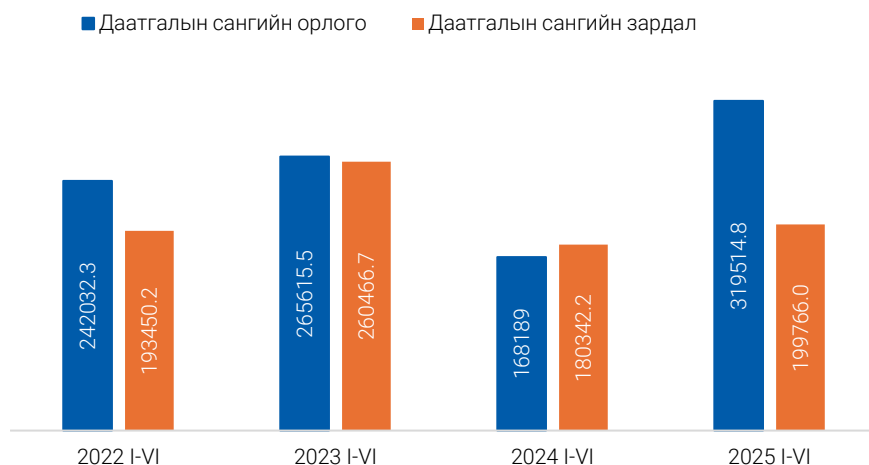
Тэтгэмжийн даатгалын сангаас хөдөлмөрийн чадвар түр алдсан 5885 хүнд 2.9 тэрбум төгрөгийг, жирэмсэн болон амаржсан 2030 хүнд 9.8 тэрбум төгрөгийг, 340 хүнд оршуулгын тэтгэмж 732.0 сая төгрөгийг тус тус олгожээ.

ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас тахир дутуугийн тэтгэвэр авагч 148 хүнд 972.9 сая төгрөгийг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагч 17 хүнд 133.2 сая төгрөгийг, тэтгэмж төлбөрт 143 хүнд 290.7 сая төгрөгийг тус тус олгосон байна. ҮОМШӨ-ний бусад зардалд 20 хүнд 55.0 сая төгрөгийг тус тус олгосон байна.

Ажилгүйдлийн тэтгэмж авсан 2462 хүнд 10.8 тэрбум төгрөг зарцуулжээ.

Мөн ажил олгогч даатгуулагч, олон нийтэд чиглэсэн, сурталчилгаа, зөвлөн туслах үйлчилгээнд 43.0 сая төгрөг зарцуулсан байна.

ЗУРАГ 4. ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төгрөг

ЗУРАГ 5. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО

Ойлголт, тодорхойлолт:

Нийгмийн даатгал нь иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болох үед өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Нийгмийн даатгалын сан гэж ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах, нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдүүлсэн мөнгөн хөрөнгийг хэлнэ.

Даатгуулагч гэдэг нь хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг хэлнэ.

Тэтгэвэр гэж даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөдөлмөрийн чадвараа алдсан бол хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүртэл, нас барахад нь түүний асрамжид байсан гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүнд нийгмийн даатгалын сангаас сар бүр олгох мөнгөн олговор юм.

Тэтгэмж нь хөдөлмөрийн чадвараа түр хугацаагаар алдах, жирэмсний, амаржсаны чөлөө эдлэх, ажилгүй болох тохиолдолд даатгуулагч өөрт нь, даатгуулагч нас барах тохиолдолд гэр бүлд нь хууль заасан болзол, нөхцөлийн дагуу нийгмийн даатгалын сангаас тодорхой хугацаанд буюу нэг удаа олгох мөнгөн олговор байна.

ХАЛАМЖ

2025 оны эхний 6 дугаар сарын байдлаар нийгмийн халамжийн сангийн зарлагын 59.9 (67.8%) тэрбум төгрөгийг хүүхдийн мөнгө буюу 101826 хүнд, алдарт эхийн одонгийн тусламж 3.2 (3.7%) тэрбум төгрөг, насны хишиг 2.2 (2.5%) тэрбум төгрөг, эх, олон хүүхэдтэй өрх

толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмжид 3.5 (4.0%) тэрбум төгрөг, нийгмийн халамж 19.2 (21.8%) тэрбум төгрөг, хүнс, тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ 112.3 (0.1%) сая төгрөг тус тус зарцуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 6.

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2025 I-VI	
	Дүн	Хүний тоо
Нийт зарлагын дүн	88 402.9	163 143
Нийгмийн халамжийн сан	19 234.5	16753
Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж	3 578.3	14092
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	3 283.5	14 015
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	32.1	54
Хүүхдийн мөнгө	59 919.7	101 826
Насны хишиг	2 232.9	14 743
Онцгой тохиолдолд олгох тэтгэмж	9.6	8
Хүнс, тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ	112.3	1 652

Ойлголт, тодорхойлолт

Нийгмийн халамж гэж эрүүл мэндийн доройтолтой, гэр бүлийн халамж, асрамж дутагдалтай, бие даан, эсхүл бусдын тусламжгүйгээр хэвийн амьдрах боломжгүй, өвөрмөц хэрэгцээ бүхий иргэн, нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн гишүүн-иргэнд наад захын хэрэгцээг нь хангах зорилгоор улсаас тэтгэвэр, тэтгэмж олгох, тусгайлсан үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг;

Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн гишүүн-иргэн" гэж Үндэсний статистикийн хороо, нийгмийн халамжийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хамтран баталсан аргачлалын дагуу өрхийн мэдээллийн нэгдсэн санд орсон, амьжиргааны түвшин нь тухайн үеийн ядуурлын шугамаас доогуур өрхөөс сонгогдсон өрхийн гишүүнийг хэлнэ.

ГЭМТ ХЭРЭГ

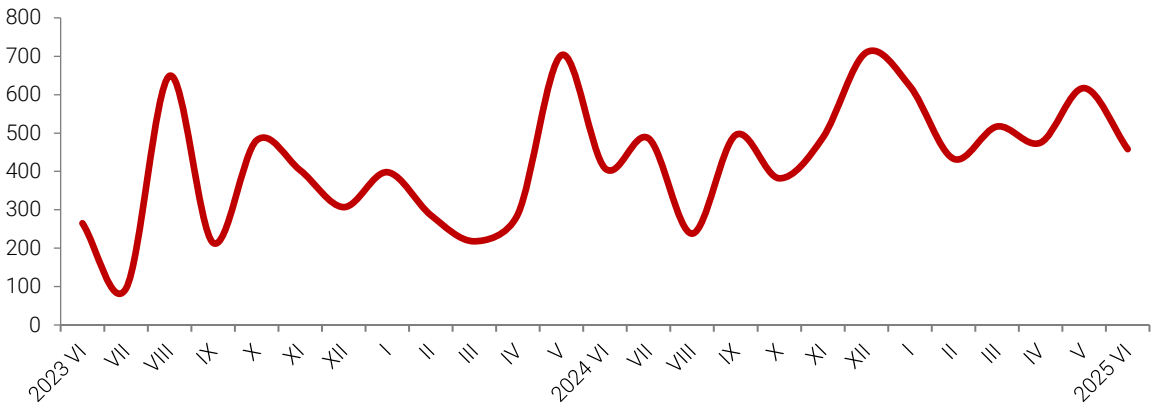
2025 оны эхний 6 дугаар сарын байдлаар дүүргийн нутаг дэвсгэрт 3122 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 820(35.6%) хэргээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

ХҮСНЭГТ 7. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, жил бүрийн эхний 6 сарын байдлаар

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өөрчлөлт	
	2023 I-VI	2024 I-VI	2025 I-VI	Тоо	Хувь
Дүүргийн дүн	1 835	2 302	3 122	820	35.6
Хүний амь	9	8	7	-1	-12.5
Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	14	32	32	-	-
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	298	324	359	35	10.8
Хүчин	18	20	30	10	50.0
Хулгай	273	515	652	137	26.6
Малын хулгай	7	-	4	4	-
Дээрэм	9	23	30	7	30.4
Залилан	836	874	1298	424	48.5
Олон нийтийн амгалан тайван байдал		3	-	-3	-
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	48	67	147	80	2.2**
Бусад	323	436	563	127	29.1

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 41.6 хувийг залилан, 11.5 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 20.9 хувийг хулгай, 4.7 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журам зөрчих, 1.0 хувийг хүчин, 1.0 хувийг дээрэм, 1.0 хувийг хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх, 0.2 хувийг хүнийг амь, 0.1 хувийг малын хулгай, 18.0 хувийг бусад гэмт хэргүүд тус тус эзэлж байна.

ЗУРАГ 6. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, сараар

ХҮСНЭГТ 8.

БҮРТГЭГДСЭН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ

Хэлтэс	Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг			Өөрчлөлт 2025/2024	
	2023 I-VI	2024 I-VI	2025 I-VI	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	13 551	14 162	19 194	5 032	35.5
Хан-Уул дүүргийн дүн					
Үүнээс: Цагдаагийн хэлтсээр	1 835	2 302	3 122	820	35.6
I хэлтэс	1 189	1 424	1 683	259	18.2
II хэлтэс	646	878	1 439	561	63.9
Нийслэлийн дүнд эзлэх хувь	13.5	16.2	16.3	16.3	0.1

Дүүргийн хэмжээнд 2025 оны эхний 6 дугаар сарын байдлаар бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн нийслэлийн дүнд эзлэх хувь 16.3 байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй 0.1 нэгж хувиар өссөн

байна. Түүнчлэн дүүргийн хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 53.9 хувь нь цагдаагийн I хэлтсийн харьяа хороодын нутаг дэвсгэрт үйлдэгджээ.

ХҮСНЭГТ 9.

ЗӨРЧЛИЙН МЭДЭЭ, хэлтсээр

Хэлтэс	Согтуугаар үйлдсэн гэмт хэрэг		Эмэгтэй хүн оролцсон		Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас	
	2024 I-VI	2025 I-VI	2024 I-VI	2025 I-VI	2024 I-VI	2025 I-VI
Дүүргийн дүн	150	171	220	285	62	54
I хэлтэс	82	80	143	182	37	30
II хэлтэс	68	91	77	103	25	24

хорооны нутаг дэвсгэрт хамгийн бага буюу 20 гэмт Хан-Уул дүүрэг дэх цагдаагийн газрын хариуцсан нутаг дэвсгэрт 2025 оны эхний 6 дугаар сард гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас 54 хэрэг үйлдэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 8(12.9%) хэргээр буурсан байна. Дүүргийн хэмжээнд гэмт хэргийн улмаас хохирсон 2998 иргэн хохирсоны 1356 (45.2%) нь эмэгтэйчүүд байсан бол 12 (0.4%) нь 7 хүртэлх насны хүүхэд, 71(2.4%) нь 8-13 насны хүүхэд, 118 (3.9%) нь 14-17 насны хүүхдүүд хохирсон байна.

төгрөгийн хохирол учруулсны 31241.9 (33.8%) сая төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлжээ.

2025 оны эхний 6 дугаар сард тус дүүргийн 15 дугаар хороонд 344 гэмт хэрэг гарч хамгийн өндөр, 22-р хэрэг гарсан байна.

Гэмт хэргийн улмаас 424 хүн гэмтэж осолдон, 43 хүн нас барж, төр, ард иргэдэд 92542.2 сая

ХҮСНЭГТ 10.

БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, хороогоор, төрлөөр

Хороо	Нийт дүн	Хүнийг алах	Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	Хүчин	Хулгай	Үүнээс			Дээрэм	Залилан	Малын хулгай	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журам зөрчих	Бусад
							ИӨХ	Авто тээврийн хэрэгсэл хулгайлах	Халаасны хулгай					
Нийт дүн	3 122	7	32	359	30	652	433	13	102	30	1298	4	147	563
1-р хороо	105			12	2	18	11		7	2	48		3	20
2-р хороо	109		1	11		33	21	2	5		43		7	14
3-р хороо	232			25	4	47	39		4	3	95		19	39
4-р хороо	242	1		5	2	21	13	1	6		181		9	23
5-р хороо	59	1	2	14		9	4	2	1		13		6	14
6-р хороо	60			6	2	12	6	1	2		21		8	11
7-р хороо	27			2	1	8	6				8		4	4
8-р хороо	95		1	14	1	23	9	1	2		24	1	11	20
9-р хороо	48		1	5		16	8			3	8		4	11
10-р хороо	77		5	10	1	16	11				27		5	13
11-р хороо	214	2	1	42	1	50	41		1	1	81		3	33
12-р хороо	40			5	1	9	5				11	1	7	6
13-р хороо	27		2	3		6	2		1		11	1	3	1
14-р хороо	72			16	2	25	12		1		17	1	3	8
15-р хороо	344		3	40		96	56		37	4	119		14	68
16-р хороо	53			12	1	17	11	1	1		12		3	8
17-р хороо	157		2	12	2	45	36	1	1	3	60		5	28
18-р хороо	133			13		34	26		4	6	42		3	35
19-р хороо	135	1	1	16		15	11		2	2	61		5	34
20-р хороо	234		1	19	2	23	19		3		140		3	46
21-р хороо	211		3	26	3	50	36	2	7	3	79		6	41
22-р хороо	20			4		6	6				4		2	4
23-р хороо	157		1	16	2	27	16	1	4		81		2	28
24-р хороо	170	1	6	21	3	33	19		11	2	62		8	34
25-р хороо	101	1	2	10		13	9	1	2	1	50		4	20

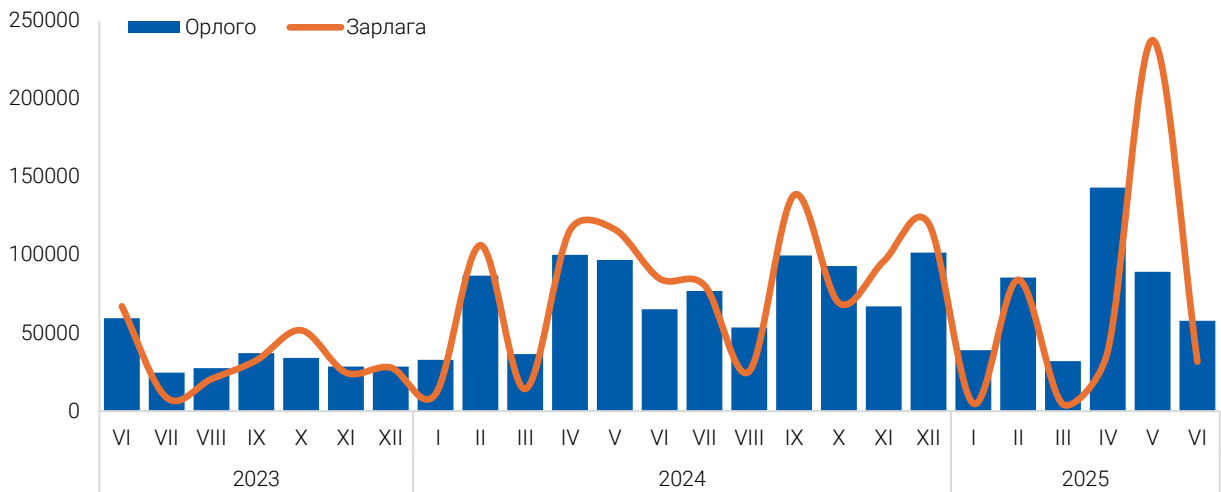
ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ

Дүүргийн төсвийн нийт орлого 446.9 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 143.6 тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ.

Дүүргийн төсвийн нийт орлого (урсгал орлого болон тусламжийн орлого) 2025 оны эхний 6 дугаар сарын байдлаар 446.9 тэрбум төгрөг болж, төсвийн орлого төлөвлөснөөс 143.6 (24.3%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрдсэн бөгөөд орлогын бүрдэлт 2024 оноос 6.8 хувиар өссөн

байна. Төсвийн нийт орлогын 55.3 хувийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 44.7 хувийг татварын бус орлого (нийтлэг татварын бус орлого, улсын төсөв болон орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг) эзэлж байна.

ЗУРАГ 7. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төгрөг

Татварын орлогын хэмжээ 247.0 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 45.1(15.4%) тэрбум төгрөгөөр, татварын бус орлого 199.9 тэрбум төгрөг болж,

төлөвлөснөөс 98.4(33.0%) тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 11. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, 2025 оны эхний 6 сарын байдлаар

	Төсвийн орлого			Үүнээс					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Бүгд	ТБ %	Зөрүү	Бүгд	ТБ %	Зөрүү	Бүгд	ТБ %	Зөрүү
сая төгрөг									
Дүн	446 861.3	75.7	-143 569.0	246 992.8	84.6	-45 123.6	199 868.5	67.0	-98 445.4

Орлогын албан татвар төлөвлөснөөс 45.8 тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрдсэн бол бусад татвар, төлбөр, хураамж төлөвлөснөөс 453.3 сая төгрөгөөр, хөрөнгийн албан татвар 253.8 сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

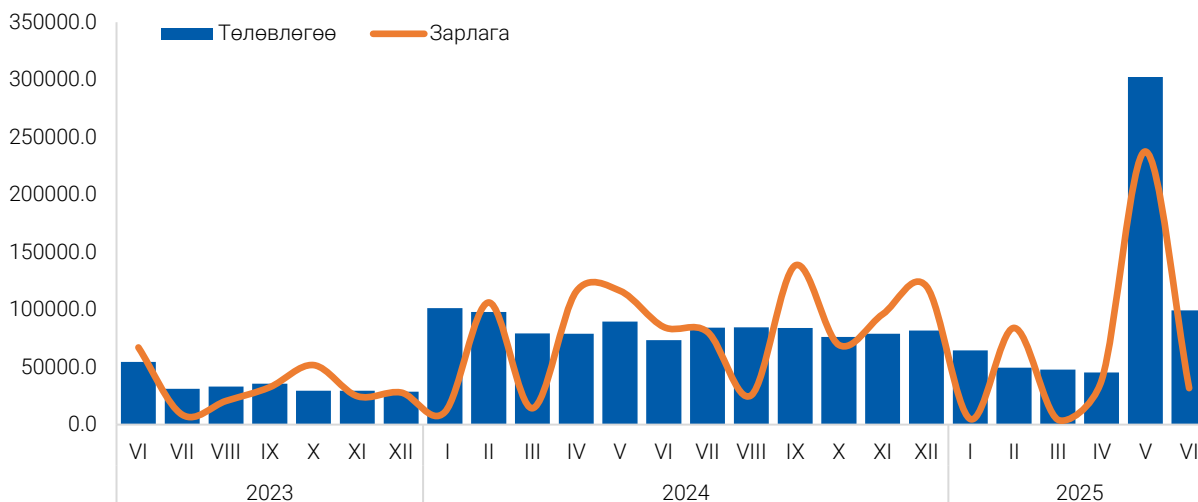
ХҮСНЭГТ 12,

ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, 2025 оны эхний 6 сард

Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Өөрчлөлт	
	сая төгрөг		Хувь	Дүн
Орон нутгийн орлого	590 430.2	446 861.3	-24.3	-143 569.0
1.Татварын орлогын дүн	292 116.4	246 992.8	-15.4	-45 123.6
1.1 Орлогын албан татвар	253 131.3	207 300.7	-18.1	-45 830.6
Хувь хүний орлогын албан татвар	253 131.3	207 300.7	-18.1	-45 830.6
1.2 Хөрөнгийн албан татвар	12 863.1	13 116.9	2.0	253.8
1.3 Бусад татвар,төлбөр, хураамж	26 121.9	26 575.2	1.7	453.3
1.3.1 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	10 132.5	8 176.3	-19.3	-1 956.2
Улсын тэмдэгтийн хураамж	7 500.0	6 474.2	-13.7	-1 025.8
Ашигт малтмал ашигласны төлбөр	132.5	31.1	-76.5	-101.4
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	2 500.0	1 671.0	-33.2	-829.0
1.3.2 Газрын төлбөр	15 964.4	18 395.0	15.2	2 430.6
1.3.3 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	25.0	3.9	-84.4	-21.1
Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	25.0	3.9	-84.4	-21.1
2.Татварын бус орлогын дүн	298 313.9	199 868.5	-33.0	-98 445.4
2.1 Нийтлэг татварын бус орлого	2 407.3	3 950.1	64.1	1 542.8
Торгуулийн орлого	2 000.0	3 793.6	89.7	1 793.6
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого*	386.7	156.0	-59.7	-230.7
Бусад орлого	20.6	0.5	-97.6	-20.1
2.2 Тусламжийн орлого	294 137.0	195 189.7	-33.6	-98 947.3
2.3 Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	1 769.6	728.7	-58.8	-1 040.9

ЗУРАГ 8.

ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая төгрөг

ХҮСНЭГТ 13.

ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, 2025 оны эхний 6 сард, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Зарлага		Өөрчлөлт	
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Дүн
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	609 117.4	400 950.8	-34.2	-208 166.6
1. Урсгал зарлага	561 720.0	385 548.2	-31.4	-176 171.8
1.1 Бараа, үйлчилгээний зардал	65 528.3	49 029.1	-25.2	-16 499.2
Цалин хөлс	9 892.9	7 374.0	-25.5	-2 518.9
Нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж	1 235.5	832.7	-32.6	-402.8
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	3 167.4	2 152.7	-32.0	-1014.7
1.2 Татаас ба урсгал шилжүүлэг	496 191.8	336 519.1	-32.2	-159 672.7
Татаас	-	-	-	-
Урсгал шилжүүлэг	496 191.8	336 519.1	-32.2	-159 672.7
2. Хөрөнгийн зардал	47 397.3	15 402.6	-67.5	-31 994.7
Барилга байгууламж	19 962.6	6 813.0	-65.9	-13 149.7
Тоног төхөөрөмж	3 027.6	738.0	-75.6	-2 289.6
Бусад хөрөнгө	24 407.1	7 851.6	-67.8	-16 555.5

Эх үүсвэр: Хан-Уул дүүргийн Засаг даргын Тамгын газрын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

Дүүргийн төсвөөс болон тусгай зориулалтын шилжүүлгээр санхүүждэг байгууллагууд тухайн сарын эхэнд үлдэгдэлгүй байсан бол шинээр өглөг үүсээгүй байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Татварын орлого: Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Татварын бус орлого: Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого: Ирээдүйн өв сан, тогтворжуулалтын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

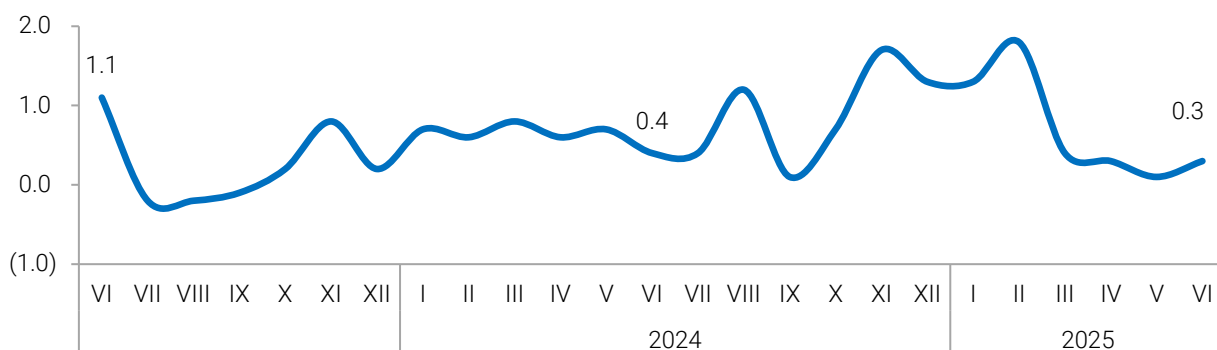
ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх сараас 0.3 хувиар өссөн байна.

Нийслэлийн хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнийн индекс 2025 оны 6 дугаар сард өмнөх оны мөн үеэс 9.4 хувь, өмнөх сараас 0.3 хувиар тус тус өссөн байна.

ЗУРАГ 9.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

2025 оны 6 дугаар сарын хэрэглээний үнийн индексийг өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 4.0 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 8.2 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи мансууруулах бодис бүлгийн үнэ 3.0 хувь, хувцас бөс бараа гутал бүлгийн үнэ 2.1 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш бүлгийн үнэ 3.9 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ

3.8 хувь, тээвэр бүлгийн үнэ 1.6 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 2.8 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 3.2 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн үнэ 7.5 хувиар, даатгал, санхүүгийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 6.1 хувиар, бусад бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ 5.3 хувиар өссөн нь тус тус нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 14.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны бүлгээр

Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	2024-VI 2023-VI	2025-VI 2024-VI	2025-VI 2024-XII	2025-VI 2025-V
Ерөнхий индекс	4.8	9.4	4.0	0.3
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	3.9	6.5	8.2	1.1
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	4.2	5.5	3.0	-0.1
Хувцас, бөс бараа, гутал	4.1	11.0	2.1	0.2
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	5.6	24.9	3.9	0.1
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	5.9	7.4	3.8	0.2
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	7.3	5.6	2.8	0.2
Тээвэр	-1.3	5.7	1.6	-0.5
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	1.8	-0.4	0.0	0.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	3.9	7.0	3.2	0.9
Боловсролын үйлчилгээ	21.2	20.4	0.0	0.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	8.8	10.4	7.5	0.1
Даатгал, санхүүгийн үйлчилгээ	2.3	6.1	6.1	0.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	11.6	11.1	5.3	0.8

2025 оны 6 дугаар сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 417 төрлийн бараа, үйлчилгээний үнийг өмнөх сартай харьцуулахад 41.4 хувь нь өсөж, 22.4 хувь нь буурч, 36.2 хувь нь тогтвортой байв.

2025 оны 6 дугаар сарын 20-ны өдрийн үнийн ажиглалтаар Хан-Уул дүүргийн хүнсний зах, дэлгүүрүүдээр худалдаалагдаж байгаа хүнсний өргөн хэрэглээний 16 нэр төрлийн бүтээгдэхүүний дундаж үнийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад, элсэн чихэр 5500 төгрөг, үхрийн ястай мах 3500, хонины ястай мах 500 төгрөг, лууван 700 төгрөг, 2-р зэргийн гурил 110

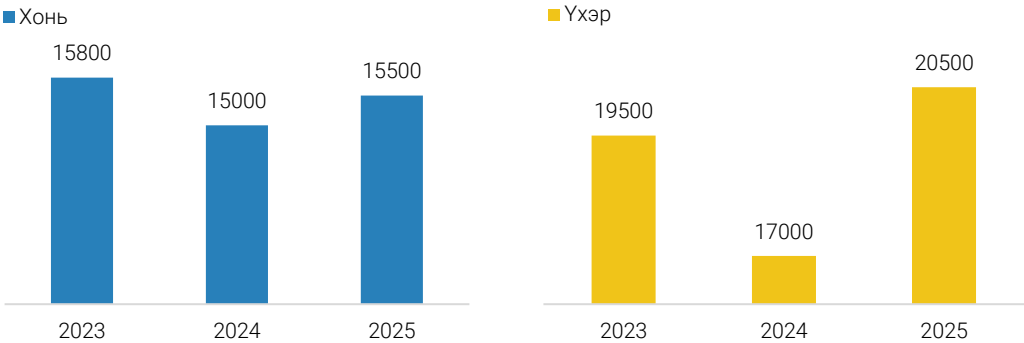
төгрөг, байцаа, цагаан будаа тус бүр 300 төгрөг, “Сүү” ХК-ийн тараг 230 төгрөг, дээд зэргийн гурил 10 төгрөг, 1-р зэргийн гурил 20 төгрөгөөр тус тус өссөн бол, төмс 1700 төгрөг, задгай сүү 700 төгрөг, манжин 500 төгрөгөөр тус тус буурсан байна. “Талх чихэр” ХК-ны “Атар” талх, сонгино, польш алим тус бүр үнийн өөрчлөлтгүй байна.

ХҮСНЭГТ 15. БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг, жил бүрийн 6 дугаар сард

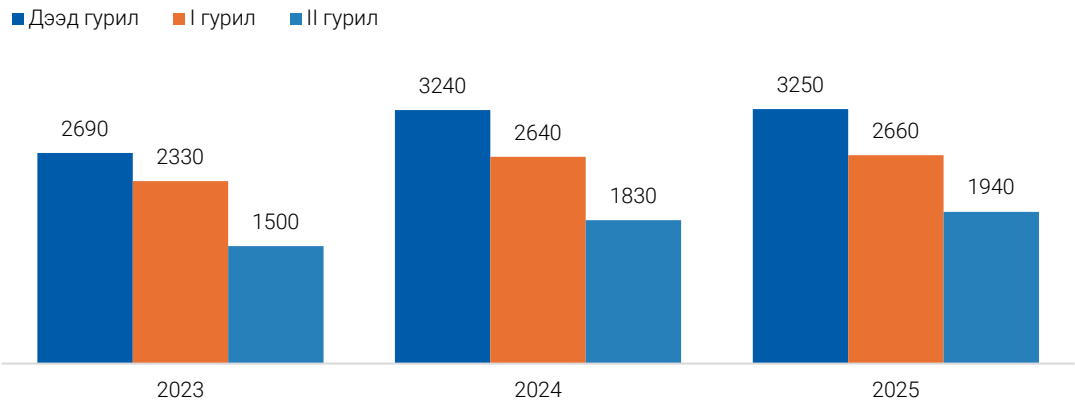
Бүтээгдэхүүний нэр	Хэмжих нэгж	2024 VI	2025 VI	Хувь
Талх “Атар”, “Талх чихэр” ХК	ширхэг	2 400	2 400	-
Хонины мах, ястай	кг	15 000	15 500	3.3
Үхрийн мах, ястай	кг	17 000	20 500	20.6
Гурил , дээд зэрэг, “Алтан тариа” ХК, савласан	кг	3 240	3 250	0.3
Гурил ,1-р зэрэг, “Алтан тариа” ХК, задгай	кг	2 640	2 660	0.8
Гурил ,2-р зэрэг, “Алтан тариа” ХК, савласан	кг	1 830	1 940	6.0
Элсэн чихэр	кг	4 500	10 000	2.2**
Төмс, монгол	кг	2 800	1 100	-60.7
Байцай, монгол	кг	2 500	2 800	12.0
Лууван, монгол	кг	2 800	3 500	25.0
Манжин, монгол	кг	6 500	6 000	-7.7
Сонгино, хятад	кг	3 500	3 500	-
Цагаан будаа	кг	6 100	6 400	4.9
Алим, Польш	кг	8 000	8 000	-
Сүү, задгай	литр	4 000	3 300	-17.5
Тараг, цөцгийтэй, “Сүү ” ХК	литр	4 140	4 370	5.6

*- Худалдаа үйлчилгээний “Мөнхсүврага” төв

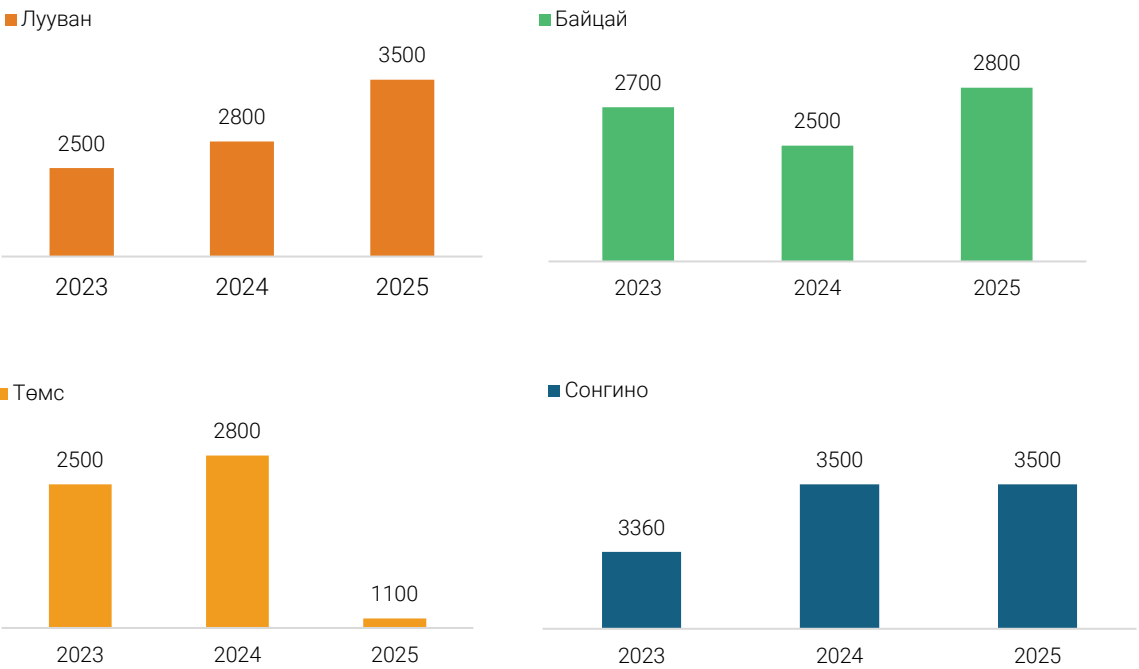
ЗУРАГ 10. НЭГ КИЛОГРАММ МАХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн VI сард, төгрөг

ЗУРАГ 11. НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн VI сард, төгрөг

ЗУРАГ 12. НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн VI сард, төгрөг

ХҮСНЭГТ 16. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, төгрөг

ШТС	2024.VI.19					2025.VI.20				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Дундаж үнэ	3 910	-	2 390	3 390	1 790	3 639	-	2 590	2 940	1 950
Петровис	3 910	-	2 390	3 390	-	3 510	-	2 590	2 940	-
Магнай трейд	3 910	-	2 390	3 390	-	3 510	-	2 590	2 940	-
Шунхлай	3 910	-	2 390	3 390	-	3 510	-	2 590	2 940	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 790	-	-	-	-	1 950

Эх үүсвэр: Нийслэлийн хүн амын өргөн хэрэглээний үнийн 6 дугаар сарын мэдээ

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс: Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

$$I_{ct}^L = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}} \right) \left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}} \right) \dots \left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}} \right) \left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}} \right) \frac{P_{i0} Q_{i0}}{\sum P_{i0} Q_{i0}}$$

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ): Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Тооцох аргачлал:

ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томъёогоор тооцно. Үүнд:

ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс хэрэглээний сагс, жинг 5 жилд нэг удаа шинэчилдэг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 344 бараа, үйлчилгээ (аймагт 238 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны 2015 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2015 оны шинэчилсэн суурьтайгаар 2017 оны 4 дүгээр сараас эхлэн тархааж байна. ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашигласан.

I_{ct}^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс

t – Тайлант үе

0 – суурь үе

P_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

P_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

q_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

МАЛ АЖ АХУЙ

Дүүргийн хэмжээнд 2025 оны эхний 6 дугаар сард 11883 хээлтэгч мал төллөжээ.

Дүүргийн хэмжээнд 2025 оны эхний 6 сард 11883 хээлтэгч мал төллөж, нийт гарсан төлөөс 122 (1.0%) нь хорогдож, 11761 (99.0%) төл бойжиж байна. Бойжуулсан нийт төлийн

23.4 хувийг унага, 33.5 хувийг тугал, 22.9 хувийг хурга, 20.2 хувийг ишиг эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 17. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төрлөөр

Дүүрэг	2024 I-VI	2025 I-VI	Үүнээс:				
			Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Төллөсөн хээлтэгч мал	8 441	11 883	-	2 795	3 993	2 695	2 400
Гарсан төл	8 441	11 883	-	2 795	3 993	2 695	2 400
Үүнээс: Хорогдсон төл	338	122	-	38	53	6	25
Бойжсон төл	8 103	11 761	-	2 757	3 940	2 689	2 375

2025 оны эхний 6 дугаар сард 200 толгой том мал зүй бусаар хорогдож, том малын зүй бус хорогдлын 67 (33.5%) нь хээлтэгч мал байна.

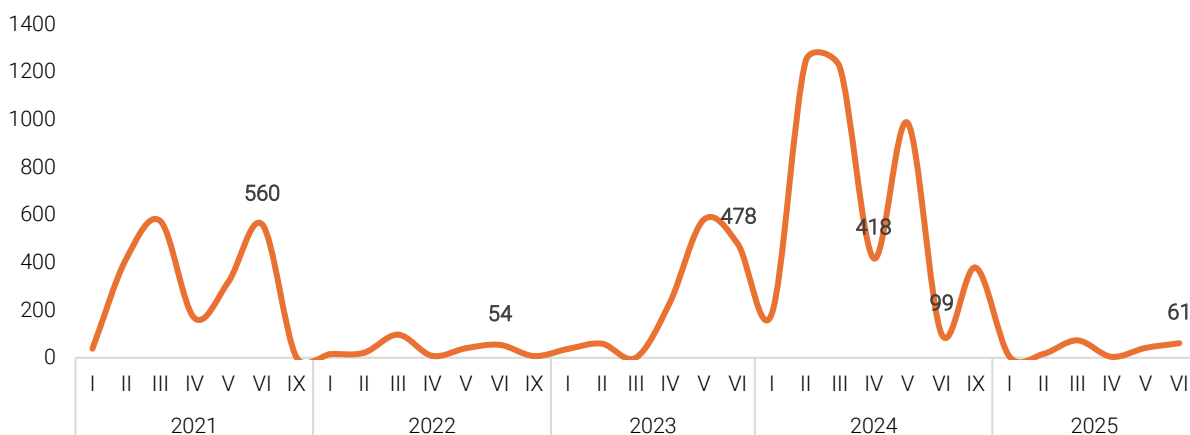
Хорогдсон нийт малын 35.5 хувийг адуу, 22.5 хувийг үхэр, 13.0 хувийг хонь, 29.0 хувийг ямаа эзэлжээ.

ХҮСНЭГТ 18. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, хороогоор

Төрөл	2022 I-VI		2023 I-VI		2024 I-VI		2025 I-VI	
	Хорогдсон мал	Хээлтэгч	Хорогдсон мал	Хээлтэгч	Хорогдсон мал	Хээлтэгч	Хорогдсон мал	Хээлтэгч
Дүүргийн дүн	235	61	1 385	279	4 156	1 781	200	67
12-р хороо	11	3	209	12	235	16	22	10
13-р хороо	75	33	523	124	1 023	532	62	17
14-р хороо	149	25	653	143	2 898	1 233	116	40

ЗУРАГ 13.

ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДЛЫН МЭДЭЭ, сараар

Ойлголт, тодорхойлолт:

Том малын зүй бус хорогдол: Гэнэтийн аюулаар буюу байгалийн аюулт үзэгдэл, өвчнөөр хорогдсон (халдвартай, халдваргүй) зэрлэг амьтанд идүүлсэн, бариулсан ба бусад шалтгаанаар хорогдсон төл малаас бусад малыг оруулна.

Бэлэн хээлтэгч: Малыг төрөл бүр дэх нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2025 оны 6 дугаар сард 10.9 °C байв.

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2025 оны 6 дугаар сард 10.7 °C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 2.3 °C-аар хүйтэн, олон жилийн дундажтай харьцуулбал 0.6°C-аар дулаан байв. Энэ сарын

хамгийн дулаан хэм 29.2°C, хамгийн хүйтэн хэм -3°C, хур тунадасны нийлбэр 10.3 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 16 метр секунд хүрсэн байна.

ХҮСНЭГТ 19. АГААРЫН БОХИРДОЛТ, мг/м3, VI сард

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO2	0.050	456	0.049	-	0.013
Азотын давхар исэл	NO2	0.050	431	0.069	25	0.025
Тоосжилт	PM10	0.100	517	0.528	96	0.073
	PM2.5	0.050	478	0.049	-	0.014
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл	CO	10.000	1 369	31.547	-	0.509
Озон	O3	0.100	790	0.132	59	0.025

2025 оны 6 дугаар сарын Улаанбаатар хотын агаар бохирдуулах бодисын дундаж агууламжийг өмнөх оны мөн үеийн дундаж агууламжтай харьцуулахад хүхэрлэг хий 0.002 мг/м³, азотын давхар исэл 0.013 мг/м³ -ээр,

нүүрс төрөгчийн дутуу исэл 0.01мг/м³ -ээр, PM 2.5 тоосонцор 0.001 мг/м³ -ээр, озон 0.030 мг/м³ -ээр тус тус бага, PM 10 тоосонцор 0.007 мг/м³ -ээр их байна.

ХҮСНЭГТ 20.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, мг/м3, VI сард

ХОНОГИЙН

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв			Богд хааны ордон музей		Нисэх		
		2023	2024	2025	2024	2025	2023	2024	2025
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.023	0.020	0.023	0.003	0.021	0.025		-
	Хамгийн их	0.063	0.046	0.047	0.006	0.044	0.039		-
	XXX*-с давсан %	7	7	-	-	-	0		-
	Хэмжилтийн тоо	30	30	29	30	25	25		-
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	-	-	0.009	0.030	0.036	0.021		-
	Хамгийн их	-	-	0.021	0.041	0.057	0.042		-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	11	0		-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	30	25	28	25		-
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.506	0.355	0.262	0.280	0.375	0.631		0.573
	Хамгийн их	4.959	2.046	2.19	0.811	0.916	1.969		1.559
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	0		-
	Хэмжилтийн тоо	83	90	83	90	84	77		90
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.068	0.062	0.079	0.018	0.048	0.042		0.066
	Хамгийн их	0.201	0.160	0.187	0.080	0.087	0.084		0.109
	XXX*-с давсан %	13	13	17	-	-	0		10
	Хэмжилтийн тоо	30	30	30	30	28	25		30
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	-	-	0.023	0.005	0.008	0.019		0.017
	Хамгийн их	-	-	0.045	0.050	0.034	0.033		0.027
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	0		-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	30	30	28	25		30
Озон O ₃ **	Дундаж	0.027	0.049	0.041	-	-	0.077		0.065
	Хамгийн их	0.041	0.082	0.069	-	-	0.12		0.121
	XXX*-с давсан %	0	0	-	-	-	16		8
	Хэмжилтийн тоо	90	90	89	-	-	77		88

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

ЗАХИРГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

2025 оны эхний 6 дугаар сард Хан-Уул дүүргийн Засаг даргын Тамгын газарт иргэдээс 2481 өргөдөл, гомдол ирүүлснээс 2361 (95.2%)-ийг

шийдвэрлэн хуулийн дагуу хугацаанд хариу өгч, шийдвэрлэх хугацаа болоогүй 120 (4.8%) өргөдөл, гомдол байна.

ХҮСНЭГТ 21. ИРГЭДИЙН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛ-ЫН ШИЙДВЭРЛЭЛТИЙН МЭДЭЭ

Байгууллагын нэр	Өргөдөл гомдлын тоо	Агуулга					Хуулийн хугацаанд хариу өгсөн	Хугацаа болоогүй	Хугацаа хэтэрсэн
		Хүсэлт	Гомдол	Талархал	Санал	Мэдэгдэл			
Нийт дүн	2481	1519	738	193	29	2	2361	120	0
Дүүргийн удирдлага	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс	108	71	28	8	1		104	4	
Санхүү төрийн сангийн хэлтэс	1	1					1		
Төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн удирдлагын хэлтэс	32	18	11		3		23	9	
Нийгмийн хөгжлийн хэлтэс	11	5	6				11		
Тохижилт, нийтийн аж ахуйн хэлтэс	188	73	108		7		174	14	
Хүнс, худалдаа үйлчилгээний хэлтэс	138	85	53				130	8	
Хууль, эрх зүйн хэлтэс	21	10	9			2	18	3	
Архивын хэлтэс	10	10					10		
Цэргийн штаб	56	56					56		
ЗДТГ-ын дүн	565	329	215	8	11	2	527	38	0
Насан туршийн суралцахуйн төв	7	7					7		
Боловсролын хэлтэс	117	8	86	19	4		114	3	
Газрын алба	782	584	186		12		754	28	
Хүүхэд, гэр бүл хөгжил, хамгааллын хэлтэс	69	63	6				69		
Нийгмийн даатгалын газар	56	23	33				53	3	
Татварын хэлтэс	429	409	19	1			406	23	
Хөдөлмөр халамжийн үйлчилгээний хэлтэс	108	76	32				104	4	
Улсын бүртгэлийн хэлтэс	32	4	19	8	1		32		
Цагдаагийн газар	316	16	142	157	1	0	295	21	0
Дэргэдэх хэлтэс, албадын дүн	1916	1190	523	185	18	0	1834	82	0

БҮЛЭГ

ТАНИЛЦУУЛГЫГ БЭЛТГЭСЭН

	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, 2021-2025 он	
	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, дүүргээр	
I	Эрүүл мэнд	Ц.Энх-Оюун
II	Нийгмийн даатгал	Т.Баттулга
III	Нийгмийн халамж	Т.Баттулга
IV	Гэмт хэрэг	Б.Тодмаа
V	Төсөв	Ж.Энх-Амгалан
VI	Хэрэглээний үнэ	Ж.Энх-Амгалан
VIII	Мал аж ахуй	Ц.Энх-Оюун
IX	Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол	Ж.Энх-Амгалан
X	Захиргааны мэдээ	Ж.Энх-Амгалан

